

תלבות לולב סימן תרמה תרموت

נember פניו, (ס"ז) בשר. ואם קינה גדרול (ס"ח) קל-שהוא, בשר:

תרموت דברים הפסולים בארכעה מינים, וכו' וסעיפים:

אך כל ארבעה המינים [*] פסולים (א) בגזול ובגנוב, בין לפני ירושה בין (ב) לאחר ירושה. אבל גזול וקנוו (ד) גול לולב ושותה, (ה) (ה) בשר, דקינה בשינוי מצחה, (ו) יוניש מי שאומר שלא גזול וגנוב (ו) אלא גזול ולפלו עצמו, *אבל לאחרים בשר (ג) בשאר הנימים (ח) חוץ מים ראשוני: הגה ומשום זה יש לומר ולפלו עצמו.

באר היטוב

אחרום, ושם יונה נשר דק ע"ש. ובכ"ח כי אכן השר אלא אבר שונעה כלו מראה אחרון ממש קדו, אלא במנוג השולם שפנשרים קלטחו, ע"ש. ומי ומי סלוך על נבי' נזעף נרעט מהיריל, וכן אין לסhor המהיר, ע"ש:

(ה) בשר. אפלו קים ראשוני, מ"א, ע"ש. וכן דעת ר' דודא ר' ר' בשאר. אם הא אבר אווש, ע"מ:

מ"שנה ברורה

להתעדיל יותר, אפלו וכי פחות משעור זה לא חשיב גמר פירא¹⁵²), אבל אם יש בו השעור (ע"מ) חטיב בפירא¹⁵³) (פ) אך שהוא עדין בסר, שוטוף להתעדיל יותר: (ס"ז) בשר. ובלב שליא והא ירך כרכתי, ראו לא חשיב גמר פירא כל שיאנו חזר למאה אטרוכ, וככל בסייע ר' כא: (ס"ח) קל-שהוא. הינו, (ט) אפלו הוא גודל שמאבו על במתו, כס"מ אין צא, (פ"ג) בין ששה רביצה מיניות כבש' לו בולם אין מפקין זה את זה, יכול לשקלול ואחריך קאטראזין; כתבת הפט"ג: אסור לזלול אטרוג ושאר מיניות שהעבירות מוקדרין, עד כאן לשונו; בולמר, שעריך לפן לך מעת יותר מבדי דמיון (ולא סרבה, וכורעליל בסיטון לט סער ז, ע"ז, וכן הסמ"ג אין לזלול, דאקה מבשילו לעתיד לבוא, שם¹⁵⁴). וכן הנ"ה הסמ"ג אין לזלול, דאקה מבשילו לעתיד לבוא, שליא יכאים בפעמים אחורית לסתות מידי זארכוים:

א (א) בגזול¹⁵⁵ ובגנוב. דקתי' "ולקוחם לכם ביום קרא אשון גנוו", וכאי ליכם, משליכם הווא: (ב) לאחר ירושה. ר' איש ברדי לא קניין, והנה ביום קרא אשון בודאי לבלאי לא בזא מון סתומה, וילענן שאר קינים יבואר לקפה: (ג) בלא סיעע המשקינה. פרוש, שבקנון שגהה אותו הוא נעשה קרע קיום הסתונה, לאפרקי אם הוא על ידי מקצתה של נסילת קלולב, וכן שקררו לו באקו שקראו מקשיקה והגביה זו מימייק בה, אם כן על ידי המקונה גזשה קאנון ולא נא. דקהה לה מקונה באה בעבירה שדר: (ד) גול לולב ושותה וכו'. רוזה לומר, דבעת שגלו לא כי גדרון גזורי שגול, (ה) רעל-ידי נקרה שם לולב: (ה) בשר, דקינה בשינוי מצחה או עם שמי רשות, לאפלו ביום ראשון רשות, וכן רשות ושנוי רשות, וכן רשות לאשת בז', רילcum, ארינא בה פיוון שנקנה, ודקים בעלמא קהו גדרון בא סעון גדרון ברקה ראתה בה מוקנת שטחים מוקדרין בזין מעגרא בא סעון לדו גדרון: * ומיהו, לא בברך. אם עדר ווילן אין ציריך לטול שוב לולב אטה ולבן עילאי, וכאן דמיון לא בטהר ואותה שוב כי בטהר בלבד נבורי יעכט: * אבל לאחרים בשר. ואין סיניש בכללה זו¹⁵⁶, קיוש

שער הצעין

(ט) ס"ז: (ב) בן אריך לומר בטיז' נאמר מרדיין: (כ) בארא: (פ) אלה רכה בשם קרבן: (ה) דבאר בחרושת פט סעון שיש עלי' ר' ואיש מא רמחמיין לאכריים, אבל שמי ר' אורי לפני גאות, רילcum, אפר וחתטא ומהי לא אויר קידחה הואה ר' דראי קינה גאות ר' אשון. הנה מא רמחמיין לאכריים, על-ברך אורי לפני גאות, ר' דבאל גומי לא יוכל לברך¹⁵⁷. ועוזן לעיל בטיסמן יא עסיף ר' ואבادر נלהה דבר הפתחיל וולעגן ברקה¹⁵⁸: (ז) אקל לאפיך ולעוזן עצמוני¹⁵⁹, מוכח מעה (כ) רצתה הקחיה, ר' גאנון אין יוזא אפלו בשאר הנקדים דלא בעין בה' ייכם, והטעם, דקו לה מקונה באה בעבירה, ואין בפקארם פט נזהה בין לאכרי לאוש. אבל אם קינה לאוש, אבל שמי ר' אשון לא יוכל לברך¹⁵⁹, ועוזן לעיל בטיסמן יא עסיף ר' ואבادر נלהה ר' אשון. אס' באן אצלת קויה לה נירוש ושנוי רשות, וכן גמור הוא אצלם וילcum, ר' קריין בהון, ואפלו הוי בשאר נים לאקדים שמי ר' ואבادر נלהה דסבירא בשם דסבירא קהו להשאומרים דלא שמי מקונה הבהא בעבירה לא גולוהה, ועוזן בענין-ארכט שמי ר' ואבادر נלהה המליךמות שחולק על זה ועוזנו דרכ' לנבי אחרים שמי לא נקעה אצלם, שהו לא לפני עמי

שער תשובה

בorth למר וככיזה למר פטול אין עדין לולב, וב"ש בעחד לאגד דאית בז' פרחי, שחי מקשורה בפ"ז, ע"ש, ובכ"ח פטב דון מטבח טבוחות דף לו, וגם גבולה' פטdem השג' כל בכ"ז קהה, עוזן ברוי' לשב' גזת, עוזן ברשי'ת הפתיע'ירם פיטן ת' מוש פטש' עז' פטש' פטול ליל'ל'ה'א פטש' פטן בלח'ו, ועוזן באדר פרושת השג' ב' כב' בר'ן אף שארך לטול פל' פטש' עז' פטן שמי' שמי' קצ'בון בז' את זה פטש' ל' פטול פטול אח'יך אט'ת'ם, ועוזן סעון טבון פטש' כב' כב' מירעם [*] פטולים גזול ובגנוב. רען פטש' פטש' פטול שטפק בז' מירעם

א מזקה קהה כ"ט
ל'ב' אי' ל'ז' ב' צט'
בגלא' יתבי' שטפ'ן
ג'ן לילא' ב' ב' ג'ן
טוטוש' וטוטוש' ג'ן
טטפ'ן וטטפ'ן ג'ן
ה' ארכ'ה'ה'ים

הַלְבָות לִוְלֵב סִוְמֵן תְּרֵמֶת

ביאורים ומוספים

[משניב ס"ק י]

ומכל מקום טוב לנויר בזיהה⁽²⁴⁾.

(24) וכונת דברין, שלגבי יציבות נחלקו השוער והרמייא (ס"י יד ס"א) האם אשה בשירה למחילה לשוהה, שדעת השוער שהאה שחששו בשירה, והרמייא כתוב שיש מהמירים להעריך שאנשיים שייעשו אותה. ובאייר המג'יא (ס"י יד ס"ק ג, וראה שם בפמג'יא א"א ס"ק ג ובמהצחים) את טומו של הרמייא ששאה לא תטיל יציבות בינה, מושום שחוש לדעת ובני תם הסטור שיכנס שבתפקידו דורשים יקשירותם וכתחרטם מי ישינו בקשירה ישנו בכתיבתך, כך בכל המצוות מי שאינו מוחייב בדבר אין יכול לעשותו. אולם המשניב שם (ס"ק ב) פירש שכוחות הרמייא לחוש לדעת המהרים, שדורשים מהפסקון ינוי ישראל ואמרות אליהם ומשו' למעט בנות ישראל [לבדיהם] הוא מעוט וחזק ביציבות ולא בשאר הממצוות. וכתב הביהיל שם (דריה להצריך) שבחן שהרמייא לא דחש לדעת רבני תם, אם כן בשאר מעות אין צורך להזכיר שיעשו על ידי בר היוזב. אלא שהליק הביהיל שכון שהאהרונים העתיקו את דברי המג'יא לחוש למחילה לדעת ר'ית, لكن ראי' ונבען לחוש לות, וכן כתוב במשניב אכן שוטב להיזהר ששאה לא תאגוד את הלויל.

[שעה"צ ס"ק טו]

זהו ס"ן גזען עשות מי'ג שגיט⁽²⁵⁾.

(25) ואם הקטן רוצה להטיל יציבות לעצמו, כתוב בביהיל (שם) שכשחגגע לתינוק שהוא מוחיב במצוות יציבות מרובנן, פשוט שמותר לכל הדעת, כיון שהוא נהשכבר לריבשה לזרזיא את עצמו ביצירותיו. והוסיף, שיותר נראת שאפלו אם כבר נעשה גדול כן יג' שנה אין צורך להתריר את העיציבות שהעליל בקוננותו, שורי בcoin שכבר הטיל יציבותיו בשורה קען הרוי והדונה לריבעה, ובודיעיד אין לחוש לחומרת ר'ית, אך כל זה בתנאי שיזען בעצמו שדיטלים או לשם [טראה שפתקא מימה לטון דzon], שהקטן יוכל לאנויד בעצמו את ארבעת המינים שלו שנוטלים למצוות היניך, ומה שבחב בשעה"צ שאם אפשר יתרנו ויאגדנו שנית, היינו בשואדם לגדלול]. וראה בספר העורות (ראש השנה טט, א"ה בדין היניך) מה שפתקא הגריש אלישיב בה.

[ביהיל ד"ה שלא]

זהה אין שפה וק' לענין אנטדר⁽²⁶⁾ וכו', או שדרוש שפתקא טעה הוא קוקם שפקר⁽²⁷⁾.

(26) ולענין קניה מסתמא מוכרים, הורה הגרא"ה קנייסקי (ארבעת חמינאים מהלכם פ"ו ס"ק ב) שאין צורך לחוש טעם שהוא מועלן, אלא רק במ"י שיש לחוש טעם הוא גולן.

(27) ולגבי ערובות הגדלות על שפת הנחרות והאגמים, כתוב בשווית מנחת צחק (ח'יט סי' סב) שון בחוקת הפקה, ויכול לקחת משם במחילה, ואין בו אףיל מידת חסידות.

[ביהיל ד"ה בעוצמתו]

שילץ ישראל אכלו משדה עכ"ם ברישות⁽²⁸⁾.

(28) ולגבי עזים לסcker בהם את הסוכה, כתוב במשניב לעיל (ס"י תרלו ס"ק יא) שבמקומות שיש רשות לאנש הרקומים לקחת עזים מהעיר בדינא ומולכוטא, אין איסור אם לוחק משם לסכך. וכותב בביהיל (שם ס"ג ד"ה לא יקצצן), שהוא חזין במקומות תעשי הער שיכים לשער העיר, והוא נתן רשות לקוץן לכל מי שירצה בהים או בדים, גם כן אין איסור אם קוץן היישרל בעצמו. וכן אם יש המשך במילאים עמוד 85

[משניב ס"ק ט]

דשפא גול הקרע מישראל⁽²⁹⁾.

(29) וכל זה הוא דוקא כאשר כוחם ללב למצתה, אבל אם לוחק מהנהרי באמצע הדשא, כתבו הרעיקא (בתב וחותם תבינה סי' מט) והחק יעקב (ס"י תנדר ס"ק ז) שאין צורך לחוש שהוא שמא הקרע גולה ביד הנברי.

ומה שכותב שהחחש הוא שמא גול קרע מישראל הוא על פי דברי רשי (סוכה ל, א"ה מאי טעמא), ובתב האור זרוע (ח'יב סי' שג, הובאו דבריו ברכ"א להלן) שהוא שלא בדוקא, אמן המג'יא (ס"י תרלו ס"ק ג) הביא שלדעת רשי החחש הוא דוקא שמא גול קרע מישראל.

[משניב ס"ק י]

דמספקא לא פישין לגזולה⁽³⁰⁾. וכי שגול עלי-גדי כבוש מלתקה, קניתה⁽³¹⁾.

(32) וראה עד לעיל (ס"י תרלו ס"ק ד) שכותב לגבי סוכה, שבתעדבר במקום שאינו אפשר, מותר לבך על סוכה שצצ' את סכמה עצמו מקרע הנברי, משום שבמקומותנו רוב הקרוקעות שיש לנברים ניתנו להם מדינה דמלכותה ר'ינא.

(33) ובמנינו בארץ ישראל שחלקים גוזלים ממנה נבכוו מידי הנברים, כתוב בשווית דר צבי (ארוח ח'יב סי' עד ו-ב') שנחשב לכיבוש מלחה והקרע אינה השובה בגולה, ומותר לישראל עצמו לקוץן ארבעת המינים מהשדות.

מאיוך, בשתי הדרות נון (ח'יד סי' ג-ט) האיריך שיש לחוש בזה מיעם אחר, שמא עדין שיר לישראל שנפלת קרע וז לנחלתנו ולירושיו שמהם גולו הנברים נאם כן היה חש גם בקרוקעות שנקט מנכרכיסן, בין שמצינו בהם רוח אשונות שכתו שביבוש מלחה של נרכם בארץ ישראל לא מועלן [ולכן כתבו שיש לכל ישראל ארבע אמות בארץ ישראל], ומסקנתו שנכנן לחוש לדבר הרין (נדרם כה, א"ה במכוכ) שכותב שrok במלך נגיד זהדר בחוץ לארץ נאמר שידינה ומלוכותא ר'ינא, מפני שהאזור שלו וככל לו ממר לדם אם לא תעשה מכותוי אונרש אתכם באוצר הארץ, אבל בארץ ישראל שבל שותפים בה, אין בה יר'ין דמלוכותא ר'ינא, ולכן שבל ישראל שותפים בה, וזה שיבוא שבשווית חותם סופר (אייח' סי' קכח) כתוב שהמותחים לקשר בעצם והיטה למיצה לכואורה מפסידים מחשש אונברין [וראה שם שלמעשיה לימור עללה זכור]. אכן, בספר מטהי ארץ ישראל (להררי גליס סי' לא) אותן (ג) כתוב שנגנו גונו עולם מקרמת דנא לקוץן בארץ ארבעת המינים מהקרוקעות, ואין מי שיתעורר בדבר.

[משניב ס"ק יג]

הגול עכ"ם גס-יכן אס-זרו⁽³²⁾.

(32) וראה מה שכותב המג'יא (ס"י תרלו ס"ק ג) בשם ספר היראים לגובי סוכה גולה, שאף למיאן גול עכרים מותה, מימ' אין זה לךם, וכן כתוב החוי אדם (בכל קמו סמי').

וכו שלקה ארבעת המינים ממי שגול מעכרים, כתוב בשווית אגרות משה (חו"ם ח"א סי' פב) שאף לשיטת היראים הסוכר שלמהות שנול עכרים מותר מ"מ איןו בשור למיצות שעריך בהן בעלות מיטעם 'לכם', בין שעדרין לא קבאו היישרל, כל והו דוקא לגבי הגב והנגן עצמי, אבל אם ללחק מادات שמול מהעכרים, הרי זה שאפלו באומן שאין יארש ושינוי רשות, בגין שעדרין לא נתיאש העכום⁽³³⁾, משום שעדי דידי הנגן הראשן געשה החפש אבוח מבעלנו שהרי אית' ברשותנו ודיינוocabilitat עכום' שמנזרות.

מילואים הלוות לולב סיון תרmeta המשך מס' 241

אstor, מושם שוחששים שהאריס לא יתן לבעל הבית בוגר מה שנטל. אך, דעת הרץ שב (סעיף א') שאם ודאי הבעל הבית יתרצה, מותר לקנות גם מאריס שניין לה חלק בפירותו.

[במהלך ד"ה ב]

ובקTEL יש מחלוקת פופוקים אם יוציא מזון.

(3) וביקור דין ה האם יש דין טבל באחרונו העומד למוץות, ראה מיה שכטבנו במסבב להלן (סעיף מה). וכן לאבי אוון הפרשת תרומות ומעשרות באחרונו, ראה מה שיריבאר שם.

[משנ"ב ס"ק ט]

וכן שאול⁶².

(32) וכן אם משביר את ללוב, בתב הקף החלים (סעיף ל'ב) שאון זה נהשכ' לכסם, ואינו יוצא בו בירום טוב וראשון, אבל בשאר הימים שיוציאים בשאל, הוא הדין שיריאים בלולב שכור. וכן לאבי אם נתן לו את ללוב במשכון, כתוב שם שמשביך לא נהשכ' לכסם.

לנבר שורות ויערות מדין המלכות, גם כן מותר לישראל לקצוץ נשונון לרשות.

[ביהיל ד"ה אלא]

אם הם הלקחים פון האריס שלא בקדיצה געל תען⁶³, יש לו זכר דין וטחול

ללו' בrho פשם ג'ז⁶⁴.
(29) וכן הדין במקום שעובדים גנים בגינה של נברם, בתב הערך השלחן (ס"ב) שאם בעל השודה או אשתו מותנים לו רשות לקצוץ, יכול לנקן בעבמו, אבל אם אחד מבני ביתו או הגנן בוגר רשות, לא יקוץ בישראל בעבמו, שהוא הוא שלא ברשות בעל הבית וזה גול, אלא יקצכו הם ונתנו לו.

(30) אמנם באריס שוד לו חלק בפירות, בתב השער (חומרם סי' שנה סי' ז') שמותר ליקח ממנה, שהרי יש לו חלק בפירות ובעיצים, והרמא שם הביא דעת יש אומרים שוזקן לאחר שחילקו מותר לקצת מהאריס, משוב שמלתבך שהאריס מוכר מוחלט, אבל קודם חילקה

הלוות לולב סיון תרmeta

המשך מס' 242

(65) וראה בספר העורות (סוכה לא, ב ד"ה אילימא) מה שבtab לדין מרבי הרמא לעיל (סי' תרmeta סי').

[משנ"ב ס"ק ט]

לבקנות על אתרוג⁶⁵.

(66) ומסקנת הרמא אין ابو בקיות בתנאים. אכן, במשג'ב לעיל (סי' תרלח סי' ב) הביא שיש מהגרת שטפוקים בו, שהרי לשון שכן זה מטהט במקורה עכברם, וכובב שמי' נון להדר את מקום הניקות.

[במהלך ד"ה אבל]

או שליה פשעים פולקה מקומת⁶⁶.

(67) בתב כן בשם הפמא (שם סי' מו') אמרם, בבייחל לעיל (סי' תרmeta סי' ב) ד"ה כל השוהא כתוב שאון ברור הרין הוה של שנים חולשה מקומות, שהרי פטול חזות מבואר בגמרא שהוא מושט מנמר, וכשנתייבש בכמה מקומות אין ברור האם נחשב נמור על ידה ונשאר בצעיג.

נטל דוח, עין שם. וכן כן באחרונו שחשר מקטצת מהעץ שבtab במושב שמי' מוחנירים גם בזה.

[משנ"ב ס"ק ל]

עד שיטר⁶⁷ וכבר, נעל-כן קשחסיר פקוט קנאום קשרו⁶⁸.

(68) ואם ניקבחו תלעים, כתב הקף החלים (סעיף ע') שהוא כשר לניטילה בשאר ימים, כדי שיתכן שאון ציר לסתיר את מקום הניקות, מושם שכן זה מטהט במקורה עכברם, וכובב שמי' נון להדר את מקום הניקות.

(64) והזוט וערבה שניקבחו עכברם, כתב השפט אמת (סוכה לה ב) שיתכן שלא שיר ביהם מיאוט של עכברם מפני שודק דבר הרואין לאכילה שהוא מיאוט לאוכלה הריחו מיאוט גם כן למנחה, מה שמי' בחדוט וערבה שאינן עומדות לאכילה. וכן כתב בשיטת בית דור (שאלוניין אויה סי' תען) שניקור של עכברם אין פטול בולבול, עין שם.

[משנ"ב ס"ק ח]

דילבי מה פטוף קמץ בקרען⁶⁹.

הלוות לולב סיון תרmeta

המשך מס' 243

לשאול שआט ללבכי רק מזר הבועלות [שהרי] באות ראי לאכילה חdar בלבכי אף לאבעלו, מה שאון בן בשאול שלבעלן על כל פיט' כשרן ולכך פטולו חכמים כל שבעה.

וזאה להלן בענין אחרה של ערלה ותרומה טמאה שהבאנו ענינים נוספים לפטול אתרוג שאית ראי לאכילה.

(77) ואפלו' נגע את האילן רק עבור מזות ארתוג המיניב ולא לצורך אמלת, ואין רעשו לאכול כל מותפירת, פטוק השוע' ויריד ריב' סב' ד' שנותר בו דין ערלה.

ולגבי מןן שנות ערלה בערך האתרוג, הורה הגרשוי אוירברך (כשותה ארבעת המיניבים עמי עב) שכןן שגועם של עצי האתרוגים איןו כשר

הרובג' הביאו הרין (סוכה ח, א ד"ה של מהא) שטבל תנשב לכסם מפש שוש בוה מגו שיכול להפריש עלי' ממקומו אחר ולהתיריו באכילה, אך בדיעבד יוכל ליטול אתרוג של טבל בארץ ישראל, אך כיוון שהדר חלי במחולקת ואשותים, יטלטו כל' ברכה. וראה בשיטת מתנות יצחק (ח' סי' מו') שכובב דרך שאפשר לתaken את האתרוג אף בורום טוב.

ובטעם הרבר שאתרוג שאינו ראוי לאכילה פטול כל שבעה, כתב רישי' (סוכה לה, א ד"ה לפ' שכון שבתוכ' לכם), פרשו שיטה ראי לכם לכל דרכו הנאותו. ואף שיתוצאות באתרוג השואל בשאר ימים, ומשמע שבשאר ימים אין ציר שיהיא 'לכם', ביאר המג'א (סעיף ב') שמה שכן אינו טחוב לכסם' הוא מחמת חיסרין בגוף של האתרוג, ואין דומה

